

Среци

Николай Пънев:

Ако младите хора успеят тук, ще успеят и в чужбина

Ние сме родени в криза, растем в нея, но това не ни пречи да работим безвъзмездно, казва членът на асоциацията „Фрий София Тур“

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

□ Доброволческият труд не е мечта за много българи. На кого му хрумна идеята да показват на чужди туристи безплатно забележителностите на София?

- Колегата ми от "Фрий София Тур" Кристиан се върна от Германия точно преди година. Инициативата за безплатни туристически обиколки се реализира в много европейски държави и той решава да направи същото и у нас. Един ден Кристиан излиза от работа, застава пред Съдебната палата с табела, която приканва туристи на обиколка и поставя началото на доброволческите турове на английски език у нас. През следващите месеци се присъединяват още няколко млади хора, а нещата стават по-динамични и всички се запалват от идеята. С напредване на месеците започват и сутрешни освен вечерни турове. Именно тогава към екипа се присъединих аз. Бях обучен и започнах да показвам забележителностите на София на чужденци. Сега сме отбор от 11 души. Обединени сме от общата идея да представим историята, културата, традициите си в нормална светлина. Искаме нещата да се видят такива, каквито са.

□ В София има много места, които могат да се видят от туристите. Как избирате къде да ги разведете?

- Имаме опорни точки, на които винаги спираме. Турът започва от Съдебната палата - това е централно място, което лесно се разпознава. После отиваме до църквата "Света Неделя", Статуята на Св. София, показваме ларгото и държавните институции, църквата "Св. Петка Самарджийска". Не можем да пропуснем и джамията, синагогата, Централните хали. Минаваме покрай руините на Източната порта на античния град, почетния караул пред президентството, влизаме в двора му, където са руините на римската баня и ротондата "Св. Георги".

□ Има ли място, което никога не пропускате?

- Короната на обиколката ни е сградата на Народния театър. Старам се да разказваме и за историята ни след Освобождението, затова отиваме задължително до гравината при "Кристал", където е паметникът на Стефан Стамболов. Руската църква, църквата "Св. София", Вечният огън, храм-паметникът "Александър Невски", Софийският университет и Народната библиотека са последните точки от тура. Той продължава 2 часа.

□ Малко млади хора имат познания за историческите и културните забележителности на столи-

цата. Вие откъде набирате информацията, която поднасяте на гостите си?

- Всеки от нас чете специализирана литература, защото държим не само на хронологията и фактологията. Искаме да представим по интересен начин информацията, за да могат хората да се приобщат към града ни. Винаги имаме какво да им съобщим, така че те да си кажат - "ха, това съм го чувал, знам го". За изминалата една година от дейността ни имаме над 5500 посетители от целия свят. Имаше невероятния късмет на рождения ден на асоциацията да запишем 5000-ия ни гост.

□ След като толкова много чужденци се включват в туровете ви, значи определено имат интерес към страната ни и по-конкретно към столицата. Какво искат да знаят повече за нас, за какво питат?

- Хората са различни, с разнообразни интереси и всеки се интересува от определени неща. Някои харесват повече антична или средновековна история. Други наблягат на османския период, трети питат за архитектурата, а четвърти искат да знаят какво се случва в момента в политиката и икономиката ни. Има туристи, които са тръгнали на околосветско пътешествие и искат да "опитат" от чуждата култура, от живия град.

□ Свиннали сме да се срамуваме от липсата на чистота в столицата ни. Има ли места, които не искате да показвате на чужденците?

- В интерес на истината няма такова място. Показваме града във всичките му измерения. И негативите, и мизерията виждат чужденците. Повечето гости са пътували из целия свят. Били са и в Амстердам, и в Прага, и в Лондон, а там също има мръсни места, както и тук. Отделен е въпросът, че нашата нечистотия е "по-екзотична" за хора от страни, където има повече ред. Но така или иначе хора, които са пътували много, са виждали далеч по-грозни работи. Ние показваме всичко, за да може гостите ни да се потопят в атмосферата на града и да видят всичките му страни. Обратното не е редно и би било цензура. За нас е важно нещата да се разказват такива каквито са, без политическа окраска и изкривявания.

□ Доболните хора ли са най-добрият ви реклама?

- Да, най-голямото признание беше случаят с младеж от Бразилия. Той пътувал за Истанбул с влак през България и имал само няколко часа престой в София. Негов съгражданин, който е бил на тур с нас, му споделил възможността за обиколка из столицата. И бразилецът с бляг от Централна гара се присъедини с малко закъснение към нас. Беше много ентузиазизиран. Най-

НИКОЛАЙ ПЪНЕВ е на 28 години. Роден е в Украйна, докато родителите му са били студенти там. В София е завършил 43 ОУ, а след това и частното Балканско училище. Учил е в НБУ специалностите икономика и връзки с обществеността. Пътувал е в Европа и в САЩ по програма за обмен. В момента работи в администрацията на Природен парк "Витоша".

важното за нас е, че хората, които са ни били гости, са останали доволни.

□ Туристическите обиколки всеки ден по два пъти са изморителна работа особено за хора, които имат и други занимания. Провалал ли се е някоя тур досега?

- Ние сме стабилни, поживали сме само на 31 декември и 1 януари. Иначе сме на "работа" всеки ден, 14 пъти седмично. Атмосферните условия не ни плашат, винаги спазваме ангажиментите си.

□ Доброволческият труд не е храна. С какво се занимавате професионално вие и колко време ви?

- Някои от хората в екипа ни са още студенти. Други се занимават с маркетинг, преводи, един е инженер, друг - фотограф. Двама души завършват магистратурите си по история, имаме и журналист. Аз самият се зани-

мам нещо да се прави, и то е за благо на всички независимо от трудностите и ограниченията, нещата се случват. У нас има много доброволчески проекти и този тип работа става все по-популярна. Десетилетия наред всичко е било институционализирано, канализирано. Хората масово са загубили свободния си дух, желанието за предприемачество и инициатива. От друга страна, съвременното поколение е изправено пред дилемата какво да учи, за да има професия един ден.

□ Оптимист ли сте за бъдещето на младите хора у нас?

- Убеден съм, че младите хора имат бъдеще у нас. Защото камъкът си тежи на мястото. Истината е, че не са прави нито, което да стимулира престоя и развитието на младежите. Затова те не виждат перспективи. Наксоро изнесоха поредната негативна статистика за това, колко голям процент от младежите отиват да учат в чужбина. Там образованието е по-стойностно и по-практично. Така българите знаят, че завършвайки образованието си навън, имат много по-голям шанс да си намерят работа. Тук лежим на стари лаври по отношение на обучението, а се оказва, че за 4 или 5 години сме научили неща, които не можем да приложим.

□ Значи ли това, че смятате за нулева възможността за българско образование да се постигне успех у нас или в чужбина?

- Не е съвсем така. Реализацията никъде не е лесна. Именно защото нещата при нас се променят много по-динамично, отколкото в други страни, ние трябва да навъкваме бързо и много неща се компресират. Това от своя страна създава много други възможности. Защото, ако си млад, иновативен и имаш енергия и свежи идеи, можеш да направиш каквото поискаш. Дори бюрокрацията да ти пречи, дори да не разполагаш със свободни ресурси, дори да оставаш неработен. Но рано или късно нещата се случват, нужна е дисциплина, постоянство и хъс.

□ Как виждате бъдещето си у нас?

- Виждам го с много работни и трудни моменти. В крайна сметка съм убеден, че резултатите ще дойдат, и успехът ще ме сподоби. Знаем, че нищо не става лесно, но усилията си си струват, защото минаваш през една школа на трудност, която те обогатява. Виждам, че, работейки нещо, когато ми харесва.

Мисля, че ще продължа да се занимавам и с доброволчески труд, защото това осигурява, всичко, което не е толкова приятно в професията. Вече съм на 28 години, имал съм много възможности да си потърся късмет навън. Не съм го направил не защото не ми стиска, а защото смятам, че ако човек успее тук, може да успее и навсякъде.

мавам с управление на проекта. Всеки е с различно минало и подготовка, но има афинитет към историята и традициите. Искаме да вдигнем все по-добри и да бъдем над стандарта.

Конкретно за дейността в сдружението приемаме и дарения, за да се финансираме. Имаше желание да развиваме бъдещи проекти, като например да подобрим информационните табели в София, за да може туристите да се ориентират по-лесно сами в обстановката.

□ Явно всички от екипа сте големи ентузиастични. Все пак в условията на криза има ли място за поговорни безвъзмездни проекти?

- Истината е, че хората на моята възраст са родени в криза. Ние сме израснали в нея. За мен няма друго състояние в живота на обществото, на икономиката ни. Затова смятам, че когато